

Reform af Professionsbachelor- og Erhvervsakademiuddannelserne

Opsummering

Herunder opsummeres aftalens indhold. Indledningsvist med aftalens overordnede elementer og efterfølgende mere specifikt ift. de forskellige uddannelser.

Kort overordnet opsummering

Reformen har til formål at styrke kvaliteten og det faglige niveau på professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne. Den skal gøre disse uddannelser mere attraktive og skabe bedre balance mellem forskellige uddannelser i hele landet. Der lægges vægt på fleksibilitet og livslang læring.

Professionsbacheloruddannelser

1. **Kvalitetsløft:** Der prioriteres et bredt løft af professionsbacheloruddannelserne med fokus på professionsfaglighed og praksisnære problemstillinger. Praktikforløb skal forbedres, og der skal være en tydelig sammenhæng mellem praktik og undervisning.
2. **Ny tilrettelæggelse:** Bachelorprojektet skal være kortere og mere praksisrettet. Uddannelserne tilrettelægges med 15 færre ECTS og en enklere studieindretning. Den nye tilrettelæggelse træder i kraft fra sommeroptaget 2026, med undtagelse af pædagog- og sundhedsuddannelserne, som starter i 2027.
3. **Særskilt løft af velfærdsuddannelser:** Der afsættes midler til et kvalitetsløft af pædagog-, socialrådgiver- og sundhedsuddannelserne. Pædagoguddannelsen får større fokus på social- og specialpædagogik, og sundhedsuddannelserne styrkes med bedre simulationsfaciliteter og teknologi-forståelse.

Erhvervsakademiuddannelser

1. **Ny struktur:** Der oprettes nye erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser af tre års varighed, og de nuværende top-up-uddannelser udfases. Ca. 15-20% af erhvervsakademiuddannelsespladserne omlægges til professionsbacheloruddannelser.
2. **Kvalitetsløft:** Der prioriteres midler til kvalitetsforbedringer som flere undervisningstimer, mere feedback og øvelsesbaseret undervisning. Praktikforløbene skal forbedres med bedre kobling mellem undervisning og praktik.
3. **Nye overbygningsuddannelser:** Der etableres etårige overbygningsuddannelser for erhvervsakademiuddannede, som kan tages på fuld tid med SU eller på deltid uden deltagerbetaling.

Fleksible uddannelsesmuligheder

1. **Deltids- og merituddannelser:** Fra 2030 skal det være muligt at tage en professionsbachelor- eller erhvervsakademiuddannelse på deltid uden deltagerbetaling og SU. Der skal være bedre muligheder for merituddannelser for personer med relevant erhvervs erfaring.
2. **Brobygning og vejledning:** Der afsættes midler til brobygningsaktiviteter og styrket samarbejde med ungdomsuddannelserne for at gøre professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser mere synlige og attraktive.

Efter- og videreuddannelse

1. **Nye efteruddannelses tilbud:** Fra 2030 skal der være nye efteruddannelses tilbud uden deltagerbetaling for professionsbachelor og erhvervsakademiuddannede. Disse tilbud skal være praksisrettede og tæt koblet til grunduddannelserne.
2. **Professionsmasteruddannelser:** Der oprettes nye praksisrettede professionsmasteruddannelser målrettet professionsbachelor inden for velfærdsfagene. Disse uddannelser skal fokusere på løsning af komplekse opgaver inden for velfærdsprofessionerne.

Økonomi og implementering

Reformen indebærer en samlet prioritering på knap 2 mia. kr. fuldt indfaset i 2032. Implementeringen sker gradvist frem mod 2030, og der vil være løbende opfølgning på reformens elementer og økonomi.

Specifikt om uddannelser

Professionsbacheloruddannelser

1. Ny tilrettelæggelse:

- **Bachelorprojekt:** Det nuværende bachelorprojekt skal fremover være kortere og mere praksisrettet. Omfanget af ikke-praksisorienterede teoretiske elementer skal reduceres, hvor det er relevant, for at styrke uddannelsernes kvalitet og niveau.
- **ECTS-reduktion:** Professionsbacheloruddannelserne tilrettelægges med 15 færre ECTS, blandt andet som følge af en kortere afsluttende opgave og en enklere studieindretning. Den nye tilrettelæggelse træder i kraft fra sommeroptaget 2026, med undtagelse af pædagog- og sundhedsuddannelserne, som starter i 2027.
- **Undtagelser:** Den nye tilrettelæggelse omfatter ikke diplomingeniøruddannelserne, professionsbacheloruddannelsen i bygningskonstruktion (bygningskonstruktør) og professionsbacheloruddannelser af tre års varighed (180 ECTS).

2. Særskilt løft af velfærdsuddannelser:

- **Pædagoguddannelsen:** Der prioriteres midler til et kvalitetsløft af pædagoguddannelsen, så uddannelsestaksten løftes til et væsentligt højere niveau (på niveau med læreruddannelsen). Uddannelsen skal fortsat indeholde specialiseringsretninger målrettet social-, skole/fritids- og dagtilbudsområdet, med større fokus på social- og specialpædagogik.
- **Tidligere specialisering:** De studerende skal starte på den mere specialiserede del af pædagoguddannelsen tidligere, efter 45 ECTS i stedet for 70 ECTS.
- **Musik:** Der prioriteres midler til særlige forløb og toninger med fokus på musik på både pædagog- og meritpædagoguddannelsen. Der afsættes midler til styrkelse af musik i pædagoguddannelsen fra 2027.

3. Sundhedsuddannelser:

- **Løft af undervisningstakster:** Fysioterapeut-, ergoterapeut-, ernæring og sundheds-, optometrist- og psykomotorikuddannelserne får løftet undervisningstaksterne til et væsentligt højere niveau. Der afsættes midler til et løft af sygeplejerskeuddannelsen med fokus på sundhedsinnovation, brug af nye teknologier og teknologiforståelse. Der prioriteres også midler til flere og bedre simulations- og værkstedsfaciliteter i årene 2025, 2026 og 2027.
- **Fleksibilitet:** Uddannelserne skal tilrettelægges, så det bliver nemmere at skifte spor til en anden sundhedsfaglig uddannelse.

4. Socialrådgiveruddannelsen:

- Der prioriteres midler til et kvalitetsløft af socialrådgiveruddannelsen, så uddannelsesstatistikken løftes til et væsentligt højere niveau. Arbejdet med en styrket socialrådgiveruddannelse vil ske med henblik på ikrafttrædelse i august 2026.

5. **Tegnsprogs- og skrivetolkeuddannelsen:**

- Der igangsættes et uddannelsesspecifikt udviklingsarbejde for professionsbacheloruddannelsen i dansk tegnsprog og skrivetolkning med henblik på konkrete kvalitetsforbedringer, der kan øge søgningen og reducere frafaldet.

Erhvervsakademiuddannelser

1. **Ny struktur:**

- **Professionsbacheloruddannelser:** Der oprettes nye erhvervsrettede professionsbacheloruddannelser af tre års varighed, og de nuværende top-up-uddannelser udfases. Ca. 15-20% af erhvervsakademiuddannelsespladserne omlægges til professionsbacheloruddannelser. Den nye struktur træder i kraft fra sommeroptaget 2028.
- **Omlægning af pladser:** Omlægningen vil ske i et udviklingsarbejde med uddannelsesinstitutionerne og centrale aktører omkring uddannelserne, med henblik på første optag på de nye uddannelser ved sommeroptaget 2028.

2. **Nye overbygningsuddannelser:**

- Der etableres etårige overbygningsuddannelser (60 ECTS) for erhvervsakademiuddannede, som kan opnå professionsbachelorniveau. Uddannelserne kan tages på fuld tid med SU eller på deltid uden deltagerbetaling. Der gives mulighed for at oprette 100 studiepladser på de nye overbygningsuddannelser, som træder i kraft ved sommeroptaget 2028.

3. **Praktikum:**

- Der etableres værkstedskurser (praktikum) på de tekniske erhvervsakademiuddannelser for studerende, der ikke kommer med en erhvervsuddannelse. Praktikum kan tilrettelægges delvist inden studiestart og delvist i studiets første måneder. Dette træder i kraft fra sommeroptaget 2026.

Fleksible uddannelsesmuligheder

1. **Deltids- og merituddannelser:**

- Fra 2030 skal det være muligt at tage en professionsbachelor- eller erhvervsakademiuddannelse på deltid uden deltagerbetaling og SU. Der skal være bedre muligheder for merituddannelser for personer med relevant erhvervs erfaring.

2. **Merituddannelser:**

- Der etableres nye merituddannelser af høj kvalitet og uden deltagerbetaling til sygeplejerske og socialrådgiver fra 2030. Den nye meritsygeplejerskeuddannelse skal opfylde kravene i EU's anerkendelsesdirektiv.

Efter- og videreuddannelse

1. Nye efteruddannelses tilbud:

- Fra 2030 skal der være nye efteruddannelses tilbud uden deltagerbetaling for professionsbachelorer og erhvervsakademiuddannede. Tilbuddene skal være praksisrettede og tæt koblet til grunduddannelserne.

2. Professionsmasteruddannelser:

- Der oprettes nye praksisrettede professionsmasteruddannelser målrettet professionsbachelorer inden for velfærdsfagene. Uddannelserne skal fokusere på løsning af komplekse opgaver inden for velfærdsprofessionerne. Der etableres i alt 300 pladser på professionsmasteruddannelser i 2026 stigende til 650 uddannelsespladser ved fuld indfasning i 2028.
- En professionsbachelor vil fortsat give adgang til kandidatuddannelser på universiteterne (og disse dimensioneres ikke, hvilket ellers var en del af regeringens udspil)

Uddybende om merituddannelser

Aftalen indeholder flere elementer om merit, som fokuserer på at gøre det nemmere for studerende at skifte studie og få anerkendt deres tidligere uddannelseselementer.

Fleksibilitet og meritoverførsel

1. Nemmer skift af studie:

- Partierne er enige om, at det skal være nemmere at skifte studie undervejs, og at spildtiden i forbindelse med studieskift skal mindskes. Der igangsættes et arbejde med at afsløge, hvordan det kan blive nemmere at få merit for gennemførte elementer, hvis den studerende ønsker at skifte til en lignende uddannelse. Dette kan eksempelvis ske via udvikling af fælles standarder for meritoverførsel på tværs af uddannelser og institutioner ved skift fra én uddannelse til en anden.

2. Certificering af gennemførte elementer:

- Studerende, der afbryder deres uddannelse, kan få mulighed for at få certificering for gennemførte uddannelseselementer og specifikke erhvervede kompetencer. Dette skal hjælpe dem med at træde ind på arbejdsmarkedet og varetage bestemte opgaver. I første omgang igangsættes et arbejde i relation til de sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser med uddannelsesinstitutionerne og repræsentanter fra offentlige og private arbejdsgivere og arbejdstagere for at afdække mulighederne for, hvordan kompetencer

erhvervet gennem delvist gennemførte uddannelser kan omsættes til praktisk værdi på arbejdsmarkedet.

Merituddannelser

1. Merituddannelser for personer med erhvervs erfaring:

- Der skal være bedre muligheder for at uddanne sig til lærer, pædagog, sygeplejerske eller socialrådgiver for personer med relevant erhvervs erfaring eller tidligere uddannelse via merituddannelser. Dette skal gøre opkvalificering og sporskifte inden for velfærdsområdet mere attraktivt.

2. Meritlæreruddannelsen:

- Meritlæreruddannelsen styrkes fra 2025, samtidig med at deltagerbetalingen på uddannelsen halveres – så vidt muligt fra efteråret 2025.

3. Meritpædagoguddannelsen og meritlæreruddannelsen:

- Der prioriteres midler til et kvalitetsløft samt afskaffelse af deltagerbetalingen på meritpædagoguddannelsen og meritlæreruddannelsen fra 2030.

4. Nye merituddannelser:

- Fra og med 2030 etableres nye merituddannelser af høj kvalitet og uden deltagerbetaling til sygeplejerske og socialrådgiver. Den nye meritsygeplejerskeuddannelse skal opfylde kravene i EU's anerkendelsesdirektiv.

Implementering

Faglige implementeringsspor

Implementeringen af reformelementerne sker i en række faglige implementeringsspor forankret i Uddannelses- og Forskningsstyrelsen i samarbejde med uddannelsesinstitutioner og relevante aktører. Implementeringsarbejdet skal styrke uddannelsernes kvalitet og praksiskobling uden at øge administrationen. Der forventes igangsat følgende større faglige implementeringsspor:

1. **Ny og bedre pædagoguddannelse:**

- Udvikles sammen med en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra professionshøjskoler, undervisere, KL, BUPL, Socialpædagogernes Landsforbund (SL) og Pædagogstuderendes Landssammenslutning (PLS). En dialoggruppe med øvrige centrale interessenter og relevante fagministerier nedsættes.

2. **Bedre uddannelser på sundhedsområdet:**

- Implementeres i samarbejde med sundhedsuddannelsernes centrale interessenter, herunder repræsentanter fra studerende, undervisere og faglige organisationer som Dansk Sygeplejeråd (DSR) og Danske Bioanalytikere. Indenrigs- og Sundhedsministeriet skal udvikle tværgående rammer for større fleksibilitet og sammenhæng mellem sundhedsfaglige professionsbacheloruddannelser samt rammer for bedre praktikforløb.

3. **Styrket socialrådgiveruddannelse:**

- Udvikles i samarbejde med en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra professionshøjskolerne, undervisere, Aalborg Universitet, KL, Dansk Socialrådgiverforening og sammenslutning for Danske Socialrådgiverstuderende. Øvrige centrale aktører og relevante fagministerier inddrages.

4. **Kvalitetsløft og ny tilrettelæggelse af professionsbacheloruddannelser:**

- Implementeres af uddannelsesinstitutionerne i samarbejde med relevante interessenter, herunder undervisere, studerende, repræsentanter fra offentlige og private arbejdsgivere samt arbejdstagere. En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra professionshøjskolerne og erhvervsakademierne nedsættes.

5. **Kvalitetsløft og ny tilrettelæggelse på erhvervsakademiuddannelsesområdet:**

- Implementering af den nye struktur på erhvervsakademiuddannelsesområdet sker i samarbejde med en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra erhvervsakademierne og professionshøjskolerne. En dialoggruppe med centrale interessenter, herunder undervisere, nedsættes.

6. **Nye praksisrettede professionsmasteruddannelser:**

- Udvikles i samarbejde med professionshøjskolerne og centrale interessenter med indblik i praksis. Børne- og Undervisningsministeriet inddrages for den psykologfaglige overbygningssuddannelse for lærere og pædagoger.

7. Nye praksisrettede efteruddannelsesforløb:

- Udvikles i samarbejde med professionshøjskoler, erhvervsakademier og øvrige centrale aktører, herunder repræsentanter fra offentlige og private arbejdsgivere og arbejdstagerne. De nye efteruddannelsesforløb skal afspejle arbejdsmarkedets behov og ses i sammenhæng med eksisterende voksen- og efteruddannelses tilbud.

Styring og koordination af implementeringsarbejdet

Uddannelses- og Forskningsministeriet skal sammen med uddannelsesinstitutionerne sikre en tværgående koordinering af implementeringsarbejdet og løbende holde den politiske aftalekreds orienteret om reformens implementering.